

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI TERULETENEK NAPILAPJA

III. ÉVFOLYAM, 66. SZÁM

1946 MÁRCIUS 21. CSÜTÖRTÖK

Ma délután 4 órakor a MKP ösztágygyűlése az Arany Bika nagytermében

Március 21

Írta: Radó István

Dicsőséges, nagy napja a magyar munkásosztálynak március 21. Munkásaink nemzeti és nemzetközi viszonylatban egyöntetű hatalmasat alkotott 1919-ben. Erre a nagy alkotásra bátorítóság tekintetűnk a hosszú ellenforradalmi korszak elnyomása idején. Most szabadon, büszkén vesszük számba a nagy tetteket és vállaljuk tanító, irányító hibáit is.

Kétségtelen, hogy a proletárdiktatúra egy-két s nem is jelentéktelen kérdést szerencsétlenül fogott meg és nem tudott megoldani. De az 1848-as forradalom is több, igen lényeges területen adása maradt a népek s hibái mégsem honályosítják el a nemzet nagy, történelmetformáló tetteit. Ugyanígy fordulunk tizenkilenc felé is. A munkásosztály élén járó szerepet vitt Európában s ha boldogozva is, de olyan úton járt, amelyre még nyugateurópai nép addig s azóta sem volt képes lépni.

A politikai, kulturális elnyomásra és mély gazdasági kizsákmányolásra épülő gyilkos ellenforradalom minden rágalommal és erőszakkal arra próbálta kényszeríteni a magyar munkásosztályt, hogy tagadja meg hősi, tizenkilences múltját. Ezt a proletáriátusunk sohasem tette meg s 19 hagyományainak hű őrzése nem kis mértékben járult ahhoz, hogy munkásosztályunk minden csalogatás és terror ellenére sem dől a fasizmus fojto karjába.

1919 március 21-én a magyar proletáriátus a polgárság uralmának teljes csúdjá után vette át a hatalmat. Örösi erkölcsi győzelem volt ez! A polgárság beismerte, hogy nem képes megoldani a súlyos bel- és külpolitikai problémákat. A polgári forradalmi időszak nem oldotta meg a magyar nép egyetlen égető, évszázadok óta nyitvatartott ügyét sem, a földet megkevese és kevés következetességgel próbálgatták felosztani, választásokat nem írtak ki s elnézték a fegyverkezű ellenforradalmat. A belpolitikai tehetetlenséghez hozzákapcsolódott a teljes külpolitikai csőd is, a wilsonista csodavárás reménytelennek bizonyult, az entente-hoz való fordulásból Vyx-jegyzékek születtek. A gyöngye magyar polgárság belátta azt, hogy a súlyos válságból, a magyar népet kivétel nélkül képtelen, így vette át március 21-én vér és erőszak nélkül a proletáriátus a hatalmat.

E nagy morális győzelemmel uralomra jutott munkásosztály vállalta és teljesítette azt, amit a polgárság vállalni nem mert és teljesíteni képtelen volt. Hatalmas nemzeti, forradalmi megmozdulásra támaszkodva visszautasította a Vyx-jegyzéket. A felszabadult magyar dolgozók lelkesedéssel ragadtak fegyvert az emberi haladás nagy céljairól és egy elhúzott, vesztéses

teljes háború után csodálatos hősiességgel vették ki a hódító, idegen csapatokat hazánk területéről.

A magyar proletárdiktatúra nehéz külpolitikai helyzetében, súlyos háborúk között nagy belső alkotásokkal örökölte meg helyét a történelemben. A nemzetiségeknek önmegvédelmi jogot adott, felépítette a tanácsrendszert, mely a teljes népszuverenitás szerve volt, a magyar történelem legszelebb - választójoga alapján általános, titkos, egyenlő választásokat tartott, az államapparátust demokratikusan átszervezte, kimondta, hogy a tisztviselők a legmagasabb munkásfizetésűek jobban nem díjazhatók és hivatalukból bármikor visszahívhatók, a történelemben ekkor kapott először alkotmányt a magyar nemzet, a nagybírtokrendszert szétzúrták, a bankokat, bányákat, nagyüzemeket államosították, bevezették a nyolcórás munkaidőt, emelték a munkabéreket, élelmet csak az kapott, aki dolgozott, jó lakásokhoz juttatták a munkásokat, ingyenes gyógykezelést biztosítottak neki, az államosított kórházakban és gyógyfürdőkben dolgozók nyerték vissza egészségüket, gyermekeiket az államosított iskolákban ingyenesen oktatták, a tanítók fizetését a legjobban fizetett munkás bérére emelték, számukat megsokszorozták, megszervezték az 1848-es hagyományok alapján az első igazi néphadsereget.

A tanácsköztársaság nagy vívmányait felsorolni egy lélektetro meddő kísérlet. Annyi bizonyos, hogy a néhány hónap alatt hatalmasan fejlődött, haladt előre gazdasági, kulturális és politikai téren a magyar nép.

De le kell vonnunk a tanácsköztársaság helytelen tetteiből, hibáiból is a nagy tanulságokat. Ezek közt első, sokkal következetesebben kell harcolnunk a dolgozók szabadságáért, minden megalkuvás nélkül és mindenkor a munkások, parasztok tapasztalatai alapján. Történelmi igazság, hogy a munkásosztály és a parasztság csak azért a célt hajlandó áldozni, amelynek helyességéről saját bőrén győződött meg.

A tömegek kívánságait, öntudatát átlátni nem lehet. Ez különösen a földosztásra, a proletárdiktatúra korszakának egyik főgyöngyegésére vonatkozik. A parasztság földet akart, saját tulajdonát és a proletáriátus — bár a nagybírtokrendszert szétzúrták — követelését mégsem teljesítette. Pedig csakis harcedzett, szoros munkás-paraszt szövetség képezi alapját a dolgozók uralmának s ennek biztosítására kell a legtöbb figyelmet szentelnünk.

Nagy tanulsága fizenkilencnek az is, hogy a hadsereget és az államgépezetet sokkal alaposabban kell megalapozni a népellenes

Rajk László elvtárs az új belügyminiszter

Nagy Imre elvtárs, eddigi belügyminiszter hosszabb idő óta súlyos beteg szanatóriumban fekszik. Betegsége való tekintettel most lemondott tisztségéről. Utódjául Tildy Zoltán köztársaság elnök a miniszterelnök előterjesztésére Rajk László elvtársat, a Magyar Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagját nevezte ki.

Új elnököt választott a Szovjetunió

Március 19-én tartotta a Szovjetunió Nemzeti és Legfelsőbb Tanácsa közös zárolását. Zsdanov elnök felolvasta Kallinin következő nyilatkozatát:

— Gyenge egészségi állapotomra való tekintettel kérem a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsát, mentessen fel az elnöki tisztség alól.

Az elnök javasolta, hogy a Legfelsőbb Tanács tegyen eleget Kallinin kérésének és Kallinint elnökségi taggá válasszák meg. Zsdanov kijelentését hosszantartó taps fogadta és Kallinint lelkesen megüdvözték. Kuznyecov a képviselők egy csoportja nevében javaslatot tett a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnökévé Nikolaj Szverniket egyhangúlag megválasztották.

Ugyancsak egyhangúlag választották meg a Szovetsges Kóztársaságok Legfelsőbb Tanácsának elnökéit a 16 alelnöki tisztségre. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa a miniszterek névsorát és a képviselők a vendégekkel együtt lelkesen üdvözték. Sztálin generálszimusz átadta Zsdanovnak a miniszterelnök tisztségét.

nek a kormány összetételéről szóló javaslatát, amelynek felolvasását lelkes tetszés fogadta. A Legfelsőbb Tanács újabb hosszantartó ülésszettel egyhangúlag jóváhagyta a miniszterek névsorát és a képviselők a vendégekkel együtt lelkesen üdvözték. Sztálin generálszimusz átadta Zsdanovnak a miniszterelnök tisztségét.

Sztálin miniszterelnök és hadügyminiszter

Az angol hírszolgálat jelenti Moszkvából, hogy a népbiztosok átmínősítése, illetve az új elnevezés kapcsán Sztálin generálszimusz

miniszterelnök és hadügyminiszter lett, Molotov pedig a külügyministeri tisztséget látja el.

50%-os béremelés — 180 pengő a kalória

A Gazdasági Főtanács a kollektív szerződés szerinti a munkásoknak járó élelmiszer kalóriamegvalóságát ellenőrizték 1946 március 15-én kezdődő hétre a következőképpen állapította meg:

Nagy-Budapest területén és azokban a helységeken, melyekben az üzemek a budapesti közpénzbérek 100%-át kötelesek fizetni, 180 pengő, ahol 95%-át fizetik, 162 pengő, ahol 90%-át fizetik, 144 pengő és ahol 85%-át fizetik, 126 pengő.

Ezenkívül a Főtanács a havi munkabérekben részesülő munkavállalók bérért március 15-től, a nem havi munkabérekben részesülő munkavállalók bérért március 17-től felemelte, mégpedig a szellemi munkavállalóknál, szakmunkásoknál, betanított munkásoknál, segédmunkásoknál és napszámosoknál 50%-kal, tanoncoknál 25%-al.

eréktől. Hortihyék kegyetlen ellenforradalma nemcsak a tanácsállam határain kívül szövedt, hanem a tanácsállam bástyáiban, a legfelsőbb kormányzati szervekben és a hadsereg vezérkarában is. Nem kis mértékben e „belső bűntudat” bomlasztó, ellenséggel pakolt munkájának tudható be a dolgozók rendszerének összeomlása.

De talán legfőbb tanítása 1919-nek az, hogy élenjáró, forradalmi élmélet által vezetett, fegyelmezett, erős munkáspárt nélkül nincsen felszabadulás. 19-ben a két munkáspárt szervezettel összeolvadt, de a munkásgyűlés ennek ellenére is rendkívül laza volt. Önálló, megalkuvást nem ismerő, harcoló irányító Kommunista Párt nélkül nincsen végső győzelem, a magyar munkásosztály keservesen tanulta meg történelmünk a nagy tanítását.

1919-ben a magyar munkásosztály az európai népeket messze

megelőzve harcolt az új, szabad világot, az emberi kizsákmányolást, elnyomást nem ismerő szocialista államért. Harcával nagy segítségére volt a fennmaradásáért élet-halálküzdelmet folytató Szovjet-Oroszországnak. A cári népek nagy felszabadítója, Lenin elvtárs műveiben ezt nem egy helyen hangsúlyozza ki. Az eljövendő béke tárgyalásokon a magyar politikusok jobban tennék, ha erre a jelentős történelmi tettekre hívnák fel a Szovjetunió figyelmét s nem pedig Hortihyék katasztrófához hínápoló politikájával próbálnák mentőgetőzni.

Ma a magyar nép sokkal előnyösebb feltételek mellett halad előre az emberi fejlődés, szabad jövő útján, mint 18-19-ben. Komoly tanulságként állanak előttünk e hűsi korszak nagy alkotásai és alapvető hibái. Belső munkánkban ezek alapján visszük előre a magyar népet: a munkásság szoros egységére örködünk, a parasztsá-

got hű szövetségként megőrizük oldalunk mellett és a felszabadító harcot Marx, Engels, Lenin, Sztálin bölcs tanításainak fényében, a terror huszonöt éve alatt is töretlenül maradt Magyar Kommunista Párt vezetni, következetesen, fánteríthetetlenül.

Harcunkban nem állunk egyedül, Európa minden nemzete a népi demokrácia széles, szabadságothozó útján halad, élükön a népek legkiválóbb harcosai: a kommunistákkal. És a népek békéjére, haladására, végső felszabadulására hűségesen, keményen, segítő kézzel örködik a világ hatalmas birodalma, a Szovjetunió. Az orosz mezőkön a cári népek felszabadító harcukat győztesen küzdötték végig, megteremtették, hatalmasra fejlesztették azt, amit a magyar proletáriátus 1919-ben nem tudott kellően kiharcolni és kemény kézzel megőrizni: a munkások, parasztok, értelmiségiek szabad államát!

Március 20. szerda

MAJDU FERENC,
Eberec, Piac-utca 28.
Telefonszám: 254.

MAJDU FERENC,
Eberec, Bajcsy-Zs.-u.
Telefonszám: 205.
„Szabadság” nyomda
lat környezetében,
fomdigezgető:
ES JANOS.

denes
ácsnöt
veszek
csényi
6. sz. IV. em 12.

EK
ca 16

ntes panyva, bór-
fa, fodrászok, 40-
eladó, nullásizlet
déri, aranyt cecre-
ac 5., bútorizlet,
Sz 14

nyonyorú női fekete
egy női tavaszi ka-
eladó, józsef kir.
Bognárnál, 332

ndu használt tepla
bontásból, Szeche-
u. 40. 325

ő női fekete felcipő,
fűző, aranyfűző, fű-
keret, csaték, rezek-
21-es ponozrt, vagy
pazert. Kálmán-ter 10.
359

ő egy szűd, Honvéd-
318

hár briliáns függő
kálóczi 51. 320

tes furdóipulst egy-
parkban nagyvendég-
vasutállomásnál el-
m a kiadóban. 323

ősen eladó Temető-u.
ház jóságért vagy
Hogy Imre, Varga-
340

ő belvárosban család
torral együtt, bekö-
Német-utca 51. fele-
nagy gyűmölcsös
kert. Csokonai-utca
gy udvarral, kisebb-
berházak, várososh
nővel bold szőle, gr-
Dudás József ingat-
tulajon, Csapó 41.
337

EGYÉB

vetel angorában,
ozal, himnópanmutok,
munka szőpölök, 40-
FAVORIT, Sz 62

kamia, matrac eladó,
amunkát jutányosan
Károcseny kápt-
fűnt-ter 12. 327

hordó, dezza, veder
és új vállalkok
és pénzért, hulla-
apbátó, Homok-u. 5.
31

őn 6 hold föld ki-
keltetel: Vendég-utca
356

ogusnó minden em-
fásból biztos ana-
fűjt, Szechenyi 19.
249

eket cejéért, lovakat,
Baszudatra ele-
keresünk, Ajánlatot:
ancéval” jellegre
kerünk 276

hert anyatejet adok,
u. 11., pincelakás,
266

ett vasárnap 11 óra
között egy négyhona-
lao a Wessoldny-
udvaráról. A nyom-
116 jutalomban ré-
Fésüs Mihály ház-
283

nkönyvtár Miklós-
sége választékkal
ul olvasói rende-ko-
Sz 15

zdasági gépeket,
et, alkatrészeket,
et, bármilyen, bár-
állapotban vásárol-
én elad vagy be-re-
gy János, Hatvan-
Sz 5

A párizsi békeértekezlet hivatalos dátuma: május 2.

Franciaország, mint meghívó állam a nagyhatalmak beleegyezésével úgy döntött, hogy az értekezlet ülésai titkosak lesznek, a nyílt- és zárt ülés kivételével. A sajtó számára kiadandó hivatalos jelentéseket az illető országok sajtófőnökei dolgozzák majd ki. A békeértekezlet kezdetének eddig megállapított hivatalos dátuma: május 2.

Megkezdtek a román békeszerződés előkészítését

A külügyminiszterek helyettesei Londonban megkezdtek a román békeszerződés előkészítését. Mindhárom nagyhatalom előterjesztette javaslatát. A londoni rádió jelentése szerint a szovjet javaslat alapján általános és nem bocsátkozik bele a határkérdések, valamint ipari és gazdasági kérdések elemzésébe.

Kanada tiltott a szovjet barátság mellett

Mackenzie King a kanadai alsóházban nyilatkozatában hangsúlyozta azt az óhaját, hogy fenn akarja tartani azt a baráti viszonyt, amely Kanadát a Szovjetunióhoz fűzi. Szigorúan el kell ítélni azokat, akik ezt a barátságot veszélyeztetik.

A KÜLFÖLD HIREI

SZTALIN ELVTARS

továbbra is megtartotta a Kommunista Párt Központi Bizottságának ülését.

Magyarország a 13. helyen

Budapesti lapértesülés szerint az UNRRA a legközelebbi napokban a lehetőség szerint fokozza a 16 legjobban rászoruló államnak élelmiszertel való ellátását. A jegyzékben Magyarország a 13. helyen van.

LENGYEL KERESKEDELMI DELEGÁCIÓ ÉRKEZIK BUDAPESTRE

Az angol hírszolgálat varsói rádiójeleiben alapján közli, hogy egy lengyel kereskedelmi delegáció rövidesen utat talál Bukarestbe és Budapestre, hogy a két fővárosban megkezdje a kereskedelmi egyezmény tárgyalásait.

MÉGIS MEGTARTJÁK MÁRCIUS 31-ÉN A GÖRÖG VÁLASZTÁSOKAT?

Reudisz külügyminiszter kedden meglátogatta a brit nagykövetet és a baloldali lapok előtt Reudisz kijelentette, hogy a görög országos választások az előirt időben folynak le, mert pillanatnyilag nincs semmi olyan technikai ok, amely miatt a választásokat el kellene halasztani.

SZOVJET-AMERIKAI SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGOT JAVASOL A CIO

Az amerikai ipari szakszervezetek (CIO) küldöttei, akik a Szovjetunióból visszatértek New-Yorkba, utazásukról jelentést tettek a CIO végrehajtó bizottságának. A jelentés sürgeti a szoros együttműködést a szovjet néppel a világ békejének és haladásának érdekében.

Felelőtlen hírek a csehszlovák-magyar lakosságcsereéről

A csehszlovák-magyar lakosságcsereére vonatkozó egyezmény végrehajtásával kapcsolatosan felelőtlen hírek, különösen egyes vidéki városokban olyan híreket terjesztenek, hogy nemcsak a most önként jelentkező szlovák nemzetiségű magyar állampolgárok áttelepítéséről van szó, hanem későbbi időpontban az erre nem jelentkezőket is kitelepítésre fogják kényszeríteni. Az utóbbiaknál azonban vagyonuk nem részben oltalomban, hanem mindössze 10-20 kg-os csomagot vihetnek magukkal.

E hírrel szemben illetékes helyen megállapítják a következőket: A magyar kormány mindíg az volt az álláspontja, hogy szabadon távozhatsz az, aki az országot el akarja hagyni. Teljes és hiánytalan jogvédelemben részesül azonban az, aki ragaszkodik örökös hirtokához, vagy régi lakóhelyéhez és Magyarországon akar maradni. A magyar kormány politikájának két vezetőségétől volt. Az egyik, hogy a kitelepülés sohasem kényszer, hanem mindig önkéntes elkövetés alapján történik, a másik: hogy az ilyen módon kitelepültek vagyonai sérelmet ne szenvedjenek. Ezeket a gondolatokat világították meg a legújabb megkötött csehszlovák-magyar egyezményben. Áttelepülésről csakis ebben a keretben van szó, amelyet az az egyezmény megszabott. Magyar állampolgárt sem most, sem utólag nem fognak erőszakkal az ország elhagyására kényszeríteni, vagy pedig ilyen kitelepüléssel kapcsolatban mártírrá tenni. Magyarország területén minden magyar állampolgár törvényünk védelme alatt áll és ott fog a jövőben is.

Alaplap pizkos, formátlan, szakszerűen tisztítja, formázza
ifj. DALMI kalaposmester
Vár-utca 2. (Csapó- és Vár-u. sarok) (írás kalapszalmon)

Minden óra 18 órás javítás. — Tokok, szalmalapok és akkumulátorok készítése.
Óraműves
Csapó-utca 72. sz. Kanyar.

ARANYÉRT magas árat fizet
Moskovics S. ékszerész
Piac-utca 41

Konyhakert és mezőgazdasági magvak állandó vétele
Felleginél, Hatvan-u. 61

Halálos ítéletet kértek az ügyészek Sztójayékra

A Sztójay-per folytatódásakor a vádlottak elleni eljárás befejeződött és sor került a vádbeszédre. **Óhidy Lajos** néppüszök hangsúlyozta, hogy a vádlottak bűnössége olyan súlyos, hogy a halálbüntetés kiszabását csak azért kéri, mert ennél súlyosabb büntetés a gyakorlatban nem szabható ki. Ilyen háborús bűnösök Sztójay és kormányának tagjai, akik azért bűnösök, mert elsősorban a magyar nemzet becsületét a szabadságszerető nemzetek előtt beszennyezték. A ma-

gyar nép nem azonosítható a vádlottakkal, akik a feodális és nagybirtokos osztálynak voltak a képviselői a kormányzóval az élükön. **Ezután Marosán György** elvtárs, politikai ügyész mondta el vádbeszédét. A magyar népek sohasem szabad elfelejteni azt, ami 1944 március 19-én történt. Nem szabad elfelejteni ezt, mert mindazok a magyar személyek, akik az akkori eseményekben cselekvően és támogatónan résztvettek, felelősek az ország katasztrófájáért. **En a demokrácia erejét látom abban, hogy**

miniszterek és vezető államférfiak is idekerülnek a vádlottak padjára és ha az igazságszolgáltatás úgy látja jónak, ezeket fel is fogják akasztani! Mert most már nemcsak a cserkötölvajok kerülnek ide, hanem a nemzet árulói is. Ez a per nem kizárólag Magyarország pere. Európa népei egymásután tiltják a vádlottak padjára az ország hazáárulóit és tönkretelvéit. Teszik ezt azért, hogy ne lehessen hűtlenül olyan politikát csinálni, amely a pusztulás veszélyébe dönti az országokat.

Országos ünnepségek április 4-én

Április 4-én lesz első évfordulója a Vörös Hadsereg győzelmes harcainak Magyarországon egész területének felszabadítása a német fasizmus rabigája alól. A törvényhozás ezt a napot annakidején ünnepnap nyilatkoztatta. A magyar nép ez első évforduló alkalmából méltóképpen le akarja róni halálját és kifejezésre akarja juttatni a felszabadulás feletti örömet. Eppen ezért a fővárosban és az egész országban április 4-én nagyszabású ünnepségek rendeznek. Az ünnepségek előkészítő bizottság kedden délelőtt Balogh István miniszterelnökségi államtitkár előkérésével értekezletet tartott, amelyen a politikai, egyházi, társadalmi és művészeti világ képviselői vettek részt. Az értekezleten behatóan megvitatták a fővárosi és vidéki ünnepségek rendezésének kérdését.

1 ADÓPENGŐ MÁRCIUS 21-ÉN = 23.90 PENGŐ.

Felhívás összes pártszervezeteinkhez!

Felhívjuk elvtársaink figyelmét, hogy esztendőnkön délután 4 órai kezdettel az Arany Bika díszteremben országgyűlést tartunk a proletárdiktatúra évfordulója alkalmából. Minden pártszervezet saját helyiségében gyülekezzen s onnan vonuljon fel az Arany Bika. Vezetőség.

Tanulmányi kirándulás a Szovjetunióba

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság programjába vette, hogy egyfelől ismeretterjesztő előadások, könyvek, filmbemutatók útján hozza közelebb a tőlünk nyugatról az elzárta szovjet kultúrát, másfelől tanulmányi kirándulásokat fog szervezni, amelyeknek keretében három-hat hetes tanulmányutakkal a helyszínen mutatja be a magyar közönségnek a Szovjetunió fejlődését. Az első ilyen társasutazást legközelebb készíti elő a budapesti Központban. Már fölvetették a kapcsolatot Moszkvával is, úgyhogy előrelátás hamarosan minden nagyobb vidéki városból lehetőséget adunk majd a Társaság tagjainak rövidke-közvetlen oroszországi utazására. A későbbiek között szerepel egy társas kirándulás tesva a Krimre, a Szovjet-rándulás tesva a Krimre, a Szovjet-hotellek szakai várják az elfáradt dolgozókat, értelmiségieket, hivatalnokokat és eszenvész városi gyermekeket.

Bestiális örmester a Népbíróság előtt

A debreceni néppüszökség kedden délelőtt tárgyalta **Király Lajos** 32 éves berettyóújfalusi volt hivatalos törzsörmester népellenes bűnügyét. Királynak férése volt abban az országoszerző közismertté vált kegyetlenkedésben, melyben egy debreceni munkásszárad legénye a szénatélp ismeretlen felelőseivel kapcsolatban részese volt. A számos tanú vallomása szerint **Király agyart és rettenetes kegyelenséggel kínolta áldozatait háromnapos rémuralma alatt.** A rekkenő hőségben teljes öltözékben kellett dolgozniuk, vízet inni közben nem engedték, helyette szűrkáfa, ütlegelő, dolgozókat és erre a többi próbákat is paraszot adott. Reggeli torna címén mászás köveket rakatott a gyengekőkre jelentkező ajúlódó szerencsétlenekre. Király arcátlanul tagadja a számtalan tanú állítását.

A Népbíróság Király büntetését kényszerűmunkában állapította meg, melynek legrövidebb időtartama 5 év lehet. Politikai jogaitól tovább 5 évre megfosztották.

Hain Péter tárgyalásán letartóztatták Éliási Sándor ny. rendőrfőkapitányt

Éliási Sándor volt rendőrfőkapitány Hain Péter ügyében tanúként hallgatták ki. Tanúvallomása miatt a néppüszök indítványozta letartóztatását a tárgyalás során. Éliási ma kihallgatták és jegyzőkönyvet vettek fel vallomásáról. A jegyzőkönyv elkészülte után Éliási szabadlábra helyezték, súlyos betegsége és magas koramialy nem kell szökéséről tartani. Az eljárás tovább folyik ellene.

Azonnali hatállyal leváltották a jözsai bírót

A „Néplap” tegnapi számában részletesen beszámoltunk a Józsa községben dúló, egyrészt a közigazgatásban meghúzódo korrupcióról. Cikkünk nyomán Kiss Gábor elvtárs központi járási főjegyző azonnali meglette a megfelelő intézkedéseket, és Lejter György községi főbírói állásából

elmozdította. Örömmel vesszük tudomásul a vármegyei közigazgatás részéről ezt az erélyes fellépést és elvárjuk, hogy cikkünk adatait, melyek más hatóságok vagy szervek hatáskörébe tartoznak, hasonló módon orvoslást nyerjenek.

HALÁLRA ÍTELTEK TRENCSENY JÓZSEF NYIREGYHÁZI CSENDŐRIT

A nyiregyházi Népbíróság most vonta felelősségre **Trencsény Józsefet**, 44 éves volt csendőrtörzsörmestert, akit többrendbeli népellenes és háborús bűntettrel vádoltak. Kötélállati halálra ítélték. Az ítélet nem jogerős.

Shell-Dormant-Wash gyimölcspermetezőszerre előjegyezhet **Shell-irodában** Paic-utca 43

Legújabb divatlapok töltőtollak
Csillag-könyvkereskedés Piac-u. 69.

Új cég, de leggyorsabban és
kifogástalanul fest és tisztít
NAGY LAJOS
kelmelestmester
Széchenyi u. 50

Adózás, könyvelés: könyvelést szakiroda.
Vörösmarty-u. 24. Tel. 117.

Kelmelestsés és vegytisztítás
Makkuynál
Pacsirta-utca 11. sz.

Kerékpár norszívógép, rádió, villamosági cikkek
BLEIER műszaki üzlet
Hatvan-utca 2. szám

Rádióját gyorsan és pontosan javítja, villanyszerelés
VAJDA rádió laboratórium
ELADAS, VÉTEL, CSERE!
Hatvan-utca 2. szám

Bán: úszre atalak szerző

Az Ipartestületek

Az ipariügyi minisztériumban nap az építőipari és rokonszá reprezentánsai ültek össze. **Ge Jenő** miniszteri biztos meg szavai után a felszólalók előtetették az érdekeltszámok szait és kívánásait.

Rámutatnak többek között hogy a hatóságok és közcsaknem kivétel nélkül leállítják pénz hiányában az építőke. Ez rendkívül súlyos helyzetet remélt az ipar számára, mert sok munkás válik így munkarlivé. A magántökeket m erővel biztosítani kellene, h romházakat újjáépíthessék és felszólalók szerint csak úgy el, ha az építésre vállalkozó tulajdonos szabadabb rendel

100 kg búza

Milyen alapon történik a

Dr. Szabón János közéleti államtitkár rádióelőadást tart mezőgazdasági és ipari áru akcióról. A demokratikus kormány elhatározta — mondotta — között — hogy a lehetőség rág iparcikkekét biztosít a rászéag részére az általa hely terményekért. A beszállgatásig a jövőre néve csak a legkebb mértékre korlátozta. A nyőrgabonáért 100%+ig, a magvakért 60%+ig, tenyerés szálaléig iparcikkekhez jut a rászéag. A mai viszonyok jutányosan kerül az iparcikk

Segítsünk egy tizenéves gyermeket hadirokkant

A Magyar Nők Demokrata Szövetsége kérelemmel fordul rean lakosságához. **Gál Lajos** legelői hadirokkant földművelő legnagyobb nyomorral küzd sz telen ruhával, élelemmel 14 gyermekét. A Nőszövetség hogy ruha- és egyéb adomány juttassanak **Gál Lajos** részé Szövetséghez (Piac-utca 59).

Hadifogoly hírek

A Magyar Várgépesztő Tő Szövetség (Hatvan-u. 6. sz. 1. e) következő dobrosai és könyvtárak dífoglyokról ad hírt:
Káln, Delibükk: szilági 1921, Hajdúhadházi.
Auerbach-Westlager: Fehér tanuló, 1927, Hajdúszoboszló; **Bob László** építőmunkás, 1910. on; **Galas Tibor** borbély, 1925. egyházas; **Cargya Sándor** föld 1928, Hajdúszoboszló; **Gábori főiskolás, 1923, Debrecen;** **Gergely festő, 1920, Debrecen;** **Göncz nos egy. hallg., 1923, Ujfehértó.**
Mérléourt (Franciaország): **Emil Dobrecen;** **Tarr Zoltán Deb**

Friedmann Pirosk
Debrecen
és
Stern Rál
Kaba
jegyesek.
Minden külön értesítés hel

Aranyért, ezüstért briliánsért
legmagasabb árat fizet
Barta és Paj
óra- és ékszerüzlet
Piac- és Simonffy-u. sa
Óraajavítás

Sokoni-színház
Csütörtökön és pénteken fél 6 órakor
A boszorkány

Kamara-színház
Szombaton és vasárnap fél 6-kor
Húsvét

Bán: Úszre lényegesen megjavul a gazdasági helyzet, átalakítjuk a kalória-rendszert és a kollektív szerződéseket

Az Ipartestületek visszakapják autonómiájukat

Az ipariügyi minisztériumban tegnap az építőipari és rokon szakmák képviselői ültek össze. Gesztosi Jenő miniszteri biztos megnyitotta a tárgyalást a felszólalók előterjesztésével az érdekeltek szakmai panaszait és kívánásait.

Rámutattak többek között arra, hogy a hatóságok és közületek csaknem kivétel nélkül leállították a munkát a munkások építkezéseiket. Ez rendkívül súlyos helyzetet teremtett az ipar számára, mert igen sok munkás válik így munkanélkülivé. A magánfőnökök minden erővel biztosítani kellene, hogy a munkások építkezéseiket és az építkezéseket az állam megértesse, ha az építkezése vállalkozó általános szabaddal rendelkező

kap, mint eddig, tehát megtalálja anyagi számítását. Végül azt kívánták, hogy az iparigazolványok revíziója körül erősebb intézkedések történjenek.

Bán miniszter elvtárs válaszában hangsúlyozta, hogy a nehézségek legfőbb oka a rendkívül súlyos gazdasági helyzettel magyarázható. Az új termelési ösztönzést fogadással kell átvészelni az elkövetkező heteket. Az idei őszől háromszor annyi lesz a kenyér, mint eddig volt, ha ehhez hozzávesszük a tavalyi vetést, továbbá a külföldről érkező segítségeket, bátran remélhetjük, hogy a közellátás lényegesen javulása megerősíti majd gazdasági helyzetünket és ennek következtében nekifáthatunk a kalória-rendszer át-

alakításának és a kollektív szerződés megalkotásának, amely az eddiginél sokkal inkább biztosítja a dolgozók számára a reális béréket. A maga részéről mindent megtesz, hogy a Gazdasági Főtanács pénzt teremtson elő a legszükségesebb építkezési és helyreállítási munkálatok megkezdésére. A kontárok elleni küzdelmet helyre kell tartani a rendkívül súlyos helyzetben. A miniszter végül a megjelentek nagy többsége mellett bejelentette, hogy miután az iparosok 70%-a átadta az igazgatási eljárásokon, az ipartestületek és az IPOK hamarosan visszakapják autonómiájukat.

Miért nem tisztogat a Független Ifjúság?

Pár napja annak, hogy a debreceni ifjúsági szervezetek felhívást tettek közre a sajtóban, melyben felszólították a Független Ifjúságot, hogy tisztítsa meg sorait a befurakodott demokratsaellenes, sőt egyes területeken fasizista eszközöket használó elemektől.

Erre a felhívásra a Független Ifjaktól még nem érkezett semmiféle válasz, mindössze a „Népszava” március 19-i számában közli, hogy kizártak egy pár szűke tagot.

Azt gondolná az ember, hogy azért nem történik komoly tisztogatás, mert nincs kiktől megtisztítani a „független ifjakat”. Pedig egyáltalán nem ez a helyzet. Az igazság az, a jelenlegi vezetésnek nem engedi meg, hogy a demokratikus erők felszínre jussanak. Közudomású dolog, hogy a legutóbbi vezetés választásánál a jobboldal egyszerűen felsorakoztatta erőt és kibuktatta a jelölésből a demokratikus szárny embereit. Helyükbe aztán bevitt a „drótvágó” Szegő Józsefet, az „öltésztűző” Hódy Béát és Radeczky Józsefet, aki szintén részese volt az akciónak.

De nem is lehet csodálkozni, hogy drótvágóság, párttitkár-leütés és szűrkésítés is elmegy a „független ifjúság”. A közös ifjúsági megbeszélésre Nyikos Tibor urat küldték el, aki mindig a „békés” elintéző embere volt. A békés együttműködést szolgálta akkor is, mikor Hajdúszoboszlón szeptember 16-án nyílt gyűlésen egymásra uszította a pártokat, úgyhogy a gyűlést be kellett rekeszteni. Nyikos úr szerint a megtisztítást kérő közös felhívás egyszerűen „köösztűző”.

Nemcsak ő az egyedüli abban a díszes vezetésben, amelyben Hódykék, Szegőkék, Radeczkykék a főhang. Ott van pl. még Szolnoki Lajos, aki egy nagygyűlésen Sinka „Felszabadítók” című, beírt versét olvasta fel a hallgatónak nagy többségre. Ő már nem elégzik meg a pártok egymásra uszításával, hanem tovább megy és a Szovjetunió elleni írgat. Vagy ott van Vály Nagy Pál, aki tudott a szabotázs-akciónál és egy hangot sem hallatott az ellen. Úgy látszik, ő is a „tisztá demokrácia” eszközeinek tartja a szabotázst.

Nem mehetünk el szó nélkül a tények mellett. Építő munka nem megy összefogás nélkül, már pedig ha a Független Ifjúság debreceni szervezete nemcsak szavakban akarja építeni a demokráciát, hanem részt is akar vállalni a munkában, akkor elsősorban ezektől a „tisztá demokratsikus” elemektől és híveiktől kell megtisztulnia.

Reméljük, hogy a Független Ifjúság demokratikus elemei belátják ennek szükségességét és mindent el fognak követni, hogy ez a tisztogatás minél előbb végre is legyen hajtva.

K. Gy.

100 kg búza egy méter szövet

Milyen alapon történik a mezőgazdasági és ipari árucseré?

Dr. Szabon János közéleti-államtitkár rádióelőadást tartott a mezőgazdasági és ipari árucseréről. A demokratikus kormányzat elhatározta — mondotta többek között —, hogy a lehetőség határáig iparicikket biztosít a parasztság részére az általa behozott terményekért. A beszolgáltatást pedig a jövőre nézve csak a legszűkebb mértékre korlátozta. A kenyérgabonáért 100%-ig, olajos magvakért 60%-ig, tengeriért 25% szálaléig iparicikkekhez jut a parasztság. A mai viszonyok között jutányosan kerül az iparicik a ter-

melő parasztság birtokába. Pl. közepes minőségű ruhaszövet méteréért 100—125 kg búza, közepes minőségű flanel méteréért 13 kg búza, közepes minőségű vászon méteréért 140 cm szélességet 40 kg búza, kaszártól 70—110 cm hosszán 30 kg búza, patkóvas kg-ként 5 kg búza. Így születik meg — fejezte be beszédét az államtitkár — az ipari és mezőgazdasági dolgozók összefogásából, a kiegyensúlyozott gazdasági helyzet, amely szilárd anyagi bázist nyújt a demokratikus társadalom számára.

Olaj-hitel

A Gazdasági Főtanács rendelete lehetővé teszi, hogy az újonnan töltendő, valamint az igazoltan súlyos háborús kárt szenvedett földtulajdonosok a mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges tavaszi szántás céljára ásványtajajtelmésű hitel útján is igénybe vehessenek.

A mezőgazdasági többtermelés érdekében mindazok, akiknek üzemanyag-szükségletük van, a további felvilágosítás elnyerésére végezt jelentkezzenek a Tiszántúli Központi Mezőgazdasági Hivatalhoz kértve, Piac-u. 9. szám alatt.

MADISZ

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség szokásos ifjúsági napját „Ifjúsági politikánk” címmel a következő kerületekben tartja: Békéscsaba: március 21-én, csütörtök délután 4 órakor; Kassa: március 21-én, csütörtök délután 7 órakor; Győr: március 21-én, csütörtök délután 7 órakor; Sopron: március 21-én, csütörtök délután 7 órakor; Szeged: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Pécs: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Debrecen: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Ózdi: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Székesfehérvár: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Győr: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Sopron: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Szeged: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Pécs: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Debrecen: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Ózdi: március 22-én, péntek délután 4 órakor; Székesfehérvár: március 22-én, péntek délután 4 órakor.

Tejbeszolgáltatás

A nemzeti kormány 2046/1946. M. E. számú rendeletének fontosabb részei:

A tehenartó köteles minden tehenével után egy évben 270 napon keresztül folyamatosan a mindenkori hatóság aron naponta egy liter tejel szolgáltatni. A juhartó köteles naponta egy juh után egy évben a hatóság feladásánál számított háború háború kereténél hányonként fél kg, teljes szilvartalmú gomolyát szolgáltatni. Debrecenben a beszolgáltatást az Alföldi Tejbeszolgáltatási (Vár-u. 6.) köz. teljesíti. Annak, aki csak egy tehenet tart és háztartásában legfeljebb két 6 éves aluli gyermek eltartható gondoskodik, minden 6 éven aluli gyermek után naponta 3 deciliter tejjel kevesebbet kell beszoolgáltatni. A tehen- és juhartó a beszoolgáltatási kötelesség teljesítése után megmaradt tejjel vagy tejtermékkel szabadon rendelkezik, azonban az azt nem helyi fogyasztásra kivonhatja forgalomba hozni, csak tejparosnak adhatja el. A beszoolgáltatás nem teljesítő tehen- vagy juhartó — a kihágási eljárástól függetlenül — kártérítést köteles fizetni. A kártérítés mértéke a be nem szolgáltatott tej vagy gomolya szabadforgalmi termélti árának kétszerese — adópongon.

A jelen rendelet vonatkozik a bejelentést követő időszakban fejőssé vált tehenekre is. Aki tehenétet és juhát az 1946. évi állatbejelentés során még nem jelentette be, vagy ha állományában a bejelentést követően változás történt, a bejelentést, legkésőbb a határ köteles a bejelentést a Gabona-irányítás (Városi adóhivatal utvarán) megtenni. A bejelentés elmulasztása esetén a jószág igénybevételel vonatkozik a jelen rendelet.

Segítsünk egy tízenégy-gyermekes hadirokkanton

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége kérelemmel fordul Debrecen lakosságához. Gál Lajos bellegelő hadirokkant: földműves a legnagyobb nyomonra küzd a képtelen ruhával, élelemmel ellátni 14 gyermekét. A Nőszövetség kéri, hogy ruha- és egyéb adományokat juttassanak Gál Lajos részére a Szövetséghez (Piac-utca 59.).

MNDSz hírei

Csütörtökön 3 órakor az áprilisi konferencia előkészítést beszéljük meg. Pontos megjelenést kérünk. Pénteken a Homoklányon 3 órakor előadók: Körös Karolyne és Váci Klára. Pénteken 3 órakor szeminárium folytatódik.

Élelmiszerjegyek kiadása

A közéleti-államtitkár közölte, hogy az 1946. április 1-től érvényes élelmiszerjegyek kiosztását megkezdik. Aki igénylőlapot március 16-ig, szombatig beadta, jockeyt az illetékes közéleti irodában 1946. március 21-ől kezdve átveheti.

Törődésük elkerülése végett a jegyeket a lakóhely utánjának kezdőbetűje szerint a következő napokon lehet átvenni:

Március 21-én, csütörtökön az A, B, C, D, március 22-én, pénteken az E, F, G, H, 23-án, szombaton az I, J, K, márc. 26-án, kedden az L, M, N, márc. 27-én, szerdán az O, P, R, márc. 28-án, csütörtökön az S, T, U, márc. 29-én, pénteken az V, Y, Z betűvel kezdődő névű utakon lakók, márc. 30-án, szombaton akik hármal egyből a részükre kijelölt napon jegyeiket át nem vették.

Aki igénylőlapját 16-ka után adta be, jegyeit csak április 1-én veheti át.

A VII. számú (Szabadság-telep) és a VIII. (Rákosi-telep) közéleti iroda a kiosztás sorrendjét külön állapítja meg és közléseiben külön fogja közölni.

Hadifogoly hírek

A Magyar Vöröskereszt Tudósító Szálya (Hatvan-u. 6. sz. I. em.) a következő debreceni és környékbeli hadifogolyokról ad hírt:

Köln-Bellbrück: Szilágyi Gábor 1921, Hajtűháza.

Auerbach-Westlager: Fehér Ferenc tanuló, 1927, Hajdúszoboszló; Galamb László építőmunkás, 1910, Debrecen; Callas Tibor borbély, 1925, Nyíregyháza; Cargya Sándor földműves, 1928, Hajdúszoboszló; Gábori Dénes főiskolás, 1923, Debrecen; Gergely Imre festő, 1920, Debrecen; Gömöry János egy. hallg., 1923, Újfehértó.

Mérlouart (Franciaország): Szabo Emil Debrecen; Tarr Zoltán Debrecen.

Friedmann Piroška
Debrecen
és
Stern Rál
Kaba
jegyesek.
Minden külön értesítés helyett

Lovass úriszabó
Kossuth-utca 29. I. e.
alá költözött

Aranyért, ezüstért, briliánsért
legmagasabb árát fizet
Barta és Pajor
óra- és ékszerüzlet
Piac- és Simonffy-u. sarok
Órajavítás!

Arany drágakő
legmagasabb beváltási helye
Katona László
óra- és ékszerész, Piac-u. 8.
Kereskedelmi iskola épület

Dorján László
fűszer-, gyarma-, festék- és rövidáru nagykereskedése
Piac-utca 83. sz.
(az udvarban)

Mayer úriszabó
Kossuth-utca 29. I. e.
alá költözött.

HIREK

IDOJÁRSJELENTÉS: Gyenge légáramlás, kevés felhő, sok helyen köd, az éjszakai fagyok gyengülnek, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

DÉTALANUL küldjük márciusban a NEPLAP-ot, ha április 1-től ELŐFIZET.

Kér a pénzt pazarolni, adópongtól lakarekbtételen kincses válik a Kölesönös Segélyző-Egyletnek, Kossuth-utca 8.

A kereskedelmi minisztérium megkapta azokat az amerikai áru-listákat, amelyek alapján a tízmillió dolláros kölcsönt lebonyolítják. A minisztérium megkezdte a listák értékelését és elsősorban a közellátási, jövételi és közlekedési szükségleteinket iparkodik azzal fedezni.

A „Világosság” értesítése szerint kedden reggel Zrec közlekedés lezavart egy jogszárv utaszállító repülőgépet, amely úban volt Ausztria felé. A hirt még nem erősítették meg.

Bulgáriával és Romániával a hávíróforgalmunk újból megnyílt.

Az Iparos Ifjúság Önképző Köre 21-én, csütörtökön és vasárnap 4 órakor táncdelutánt rendez az Iparos Kör dísztermében, Piac-utca 28. szám. Kívülről zenel Világosság terem! Mindenki vár az előadásokért.

Az ausztriai Szövetséges Ellenőrző Bizottság főtitkára közölte, hogy az osztrák kormány engedélyt kapott arra, hogy politikai, de nem diplomáciai képviselőket küldjön nemcsak a szövetségi államokba, de minden olyan országba — Németország és Japán kivételével — amelyek elismerték az osztrák köztársaságot és az osztrák kormányt.

NEVVÁLTOZTATÁS. Kun Sándor ékszerész családi nevét helyettesítéssel engedéllyel Kővárra változtatta.

Ismeretlen tetes ellen feljelentést tett dr. Dávid Mihályné, amiért hadifogoly bájnya erejélt aranyékszereit kizárta és ellopta.

A Nőbíróság kedden kezdte tárgyalni Rác Erzsébet 29 éves újságritón háborús és népellemes bűnperét.

Éjszaka feltörték Tolvaj Imréné gyógyszerlárát a Hatvan-utca és Piac-utca sarkán, gyógyszerket, ruhaneműket, mérlegeket vittek el.

Elfogott a rendőrség egy betelkorú cigányt, aki orosz hadikórházakból nagyobb mennyiségű ruhát lopott.

Ellopták Gelberger Béla vámospüresi lakos bélt borkabátját.

Feltörték Tóth János Ajtó-utcai lakos macsi tanújának görőjét, 25 utasza tengerit vittek el.

Favágás közben vésék szlankja fűródött Kozma János ny. Iradatszt Szondi-utcai lakos jobbkarjába. A káknán első segélyben részesítették.

Kolozs Gyula hajdúszoboszlói lakos kapálás közben ceruzához hasonló tárgyat talált. Mikor felvette, kezében felfohant, könynyekben megsérült.

Schaff tánciskolájában (Vigkedvű Mihály 67.) az új tanfolyam megkezdődött. Beiratások még elfogadhatnak. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

Irodai gyorsíró-gépiról államvizgára előkészítő tanfolyamra bármikor beiratkozhat dr. Naményiné gyorsíróiskolájába, Piac 58. Elnökeimházban.

Aranybevéltés Engel ékszerész-nél a Benyás áruházban.

Tavaszi cipőújdonságok olcsón. Piri cipőüzlet, Szent Anna-utca 5.

Művészi fényképek, gyermekképek izléesen készülnek Gísser fotónál, Piac-utca 43. Menyasszonyi ruhaköcsönzés.

Domb-utca 22/b. alatti gépiró-iskolában áprilisban új tanfolyam kezdődik. Gépirásmunkát vállalunk.

